herba terre fructifera et sicuti pratū floribus a/
spersū et eris corona triumphalis mortuos susci/
tans Surdos restaurās. leprosos mūdans et tunc
innumeras mihi spōso tuo grates reddes dulcissi
mo et erit pax sup omnia regna tua. et multiplica/
bitur impiū tuū in pace sempiterna Et per hec q̄
p̄fatus sū ad omnia et singula per te mihi ꝓposita
estimo me sufficienter rn̄disse Si quid vero occur/
rerit tibi de cetēo ꝓponēdū i futurū librū reseruato

Explicit liber scd̄us de ꝯsolatione ecclesie.

Liber tertius

In hoc libro Sponsa ponit metrꝝ in quo petit rn̄deri quō tot mala possent abscidi que iam sunt in ecclesia

Dulcia pulcra ve verba canis mi sponse venuste
Florida leta q3 dicta seris solamine plena
Prospera sic et amena paris sermone perito
Mellea nam tua carmina clam. me carpere noscas
Da q3 modū iam solue nodum. dic qualiter extet
Tristis ouans merēs q3 parās se ad gaudia leta
Tolle moras que dando placas solamina verbi
Cerno malū vetus atq3 nouū que tollere cures
Tollito pessima scandala plurima garrula vulgi
Morbida pellito pocula fundito pocula virus
Vincula si poteris simul atque picula pelle
Pelle timorem redde fauorē pellito morbū
Sit medicina tuo formata per omnia sensu
Sit fortis dulcis. sit viuida sitq3 serena
Non poterit firma quercus radice locata
Absq3 labore graui diuelli seu lacerari
Ecce timor meus est non posse nefas spoliari
Mundū quo plenus ex omni parte probatur

Prosa prima distin. j.

Sponsa ad sponsū mouet per quē modū possit fieri finis huiꝰ piculo/si scismatis

Contradicere q̄ p te relata sūt sponse mi dulcissime n̄ valeo Cū et eadē sup fūdatissima sint radicata rōne Sz tpis tātaꝝ misere or penuriaꝝ q̄ et ip̄m pcc̄m finē capiat et ego p̄stinū in statuz reuōta q̄eta atq3 secura tibi seruire tibi possim Et id q̄dē parū m̄ est vt tante desolatiōis intuear finē vn̄ m̄ huiꝰ/cemōi attēdenti g̃uis accrescit doloris inopinati anxietas cū videā g̃uissimū sup me filios q3 meos iugum dep̄mens atz onerās totius statū vniuersi Et o vtinam aduertere valerem quomodo tot scisma/ta tanta ve scandala. infamie ac

rumores possint aboleri Tu igit qui vitas es pmpsisti iocũdo carmine hec singula finem habitura Vis vt credã sermonib' tuis Certissime nosse te velim. vbis tuis adhibeo fidẽ qz te ipm estimo mẽtiri nõ posse qui vitatis lumine radioso decoraris Sed nescio multis ppedita meroribꝰ diuinũ tuũ pfundare filiũ. quo mõ quibusve. via atqz vi hec fieri posse oprehendã Noui te posse omia q nõ eẽ impossibile apud te omne verbuz q celos fũdasti et terrã formasti cũcta palmo ocludens. sed celasti a me quõ id qd fiet sit futurũ Si venit plenitudo tpis vt post vindictã mie recorderis qso diligent ex pcordis meis auscultare digneris que mihi ad oppositũ fidem firmã faciũt. ne credã nisi aut maxia difficultate aut expientia manifestissima supata me pace atqz vnione fruituram. Qua de cã infortunij mei qrelas singillatim pponere studui vt me tacente rndere non dedigneris ad ea q edisserere iam inchoabo.

Distinctio. ij in q spõsa

mouet argum de symonia et ibi habetur qd sit et vñ habuit ortũ q ꝓ ecclia peior est synagoga quo ad symoniã et notat ibi iniqtas illi' peccati

Increuerũt in me mala quorũ nõ ẽ numer' oprehenderũt me iniqtates mee et nõ potui vt videre multiplicate sũt infirmitates mee nimis qz circũdederũt me mala pessima q si potero ad numerũ reducã octonariũ. vt sic saltẽ videatur si remediũ poterit adhibere Primuz igit malum est Symoniaca puitas Est ei symonia volũtas studiosa emẽdi vel vendẽdi spũale vel annexũ spirituali. vocat etiã heresis qz bñdictio symoniaci in maledictõnẽ vertitur Habuit ortum in veteri lege a gezi qui a naaman a lepra mundato munera recepit et dicunt spiritualiũ venditores gezite Symoniaci vero ppie a symone mago vocitant qui a principe apl'oꝝ petro spm scm pecunia volebat emẽ Et vocant symoniaci spũaliũ emptores vt qui p ordinibus sacris et bñficijs dãt iniqtatis mãmonã Nuncupant tñ cõiter Symoniaci siue vendãt siue cõparent spiritale sed hec impia heresis hec iniqua praitas mũdũ intoxicauit vniuersuz Quis est clericꝰ. qs in ordie sacro qui nõ sit symoniacꝰ. papa Cardinales Archiepi et epi omnes hac impia sũt infecti puitate Oẽs accipiũt mũera. p tẽpali thesauro dãtes spũales diuitias O qt et qnti cõn symoniã scpserũt vt ipam abraderẽt sed nihil pdest scribere vl dicere si non affuerit et efficere Respiciam' oprationẽ Inspicio synagogã q me multo melior est Ecce q aduerto mi spõse dulcissime Illa colũbas vẽdebat in tẽplo vt auaricie sacerdotes eiꝰ intenderẽt q diuitijs replerent. Sed filij mei plati et qnto maiores tãto deteriores filiũ te dei verũ. colũbã scam spm videlz tuũ scm. sacmẽta tua beneficia. spũales qz ptãtes pce precõ

et fauorib⁹. vēdūt inordinatis. Et
reuera tu ipse mensas numulariorꝝ
ꝛ colūbas vēdentiū euertisti. Ecce
quō stabit regimē sponse tue in taꝫ
impio regno ꝓfūdatū. Sūt igit̄ fi
lij tui atq; mei symoniaci et gezite.
Nā hi vendūt. isti emunt. isti aduo
cāt. illi ꝓcurāt Illi sc̄ sequestri illi ar
bitri. Isti citatores. illi ꝯpositores.
Isti auditoēs. illi exceptores. Et q̄
cunq; censeri potuerunt noīe symo
nes sc̄ ꝛ giezite. Et o mi sponse dul
cissime te gestio nō latere. symonia
pcc̄m nō reputat̄ Vis forsan abne
gare ꝛ me ꝯpell' adducē testes. Cer
tissime noueris et infra rimaberl. oc
culata fide. oēs viros spūales refe
ro vicio prauitatis h⁹ irretitos. Et
fortuitu autumas ecc̄asticas i testi
moniū vocatas aut ducēdas nobi
les atꝫ nōbiles ꝑsonas ꝟitati nolle
ꝑhibē testimoniū? Eq̄dē assunt. etsi
nollent assistē. rapiant̄ in mediū vt
sic saltē vēitate victi veritatē edisse
rāt velint nolint Cōgregeť atꝫ glo
mereť i vnū toti⁹ spūaliū turba pō
tificū q̄ cetēos dignitate. ꝛ ovtinā
sic et sc̄itate p̄cellāt. Hi oēs ꝛ singl̄i
symoniace p̄uitatis vicio sc̄ inuolu
ti. Neq; excipio mōchos aut religi
osos. mēdicātes aut nō mēdicātes
Mund⁹ ipse nouit tot⁹ etiam ꝛ istos
huic pessime sb̄iectos iniquitati. ad
cui⁹ experientiā ip̄a testis sit experi
tia fide digna ꝓ testimonio inuoca
ta. Wach quō destruit̄ regnū meū?
Eheus q̄li impietate mei ꝓmouent̄
Et o ꝓhdolor quō meū stabit im/
periū. qd̄ in se tot tātis ve discissuꝫ
ē discrimib⁹ et tot scandal' irretitū?
Vellē etsi ꝓficerē mei ipsi⁹ pl'a ꝓpo
nē scādala ꝫ ea de cā vt emendent̄

singula Conq̄ror tibi o mi sponse.
defero q̄relas Sꝫ ꝯtra me. ego me
ip̄am accuso. etsi iudei aut turci aut
saraceni me nō incusant de facino/
ris mei p̄uitate. Ego scelere maior.
crimine famosior. ꝛ in iniq̄tate sum
deterior. Synagoga iux̄ illud ꝯtē/
plātis Ezechielis ꝟbū q̄ q̄stus est
Soror inq̄t mea samaria. i. synago
ga dimidiū pcc̄orꝝ tuorꝝ nō pecca/
uit ꝫ vicisti eaꝫ scelerib⁹ tuis. Ecce
hec de me dc̄a sc̄ et verissime in me
repta sc̄ facti euidētia. Nec video ꝓ
portionem iniq̄tatis mee q̄n maior
emineat ad ip̄am iudeorꝝ sectaꝫ cō
parata. Qua ex re idem scūs ꝓph̄a
inferi⁹ subijcit in mei detestatōnem
pcc̄i ita dicens Plus inq̄t insaniuit
libidine et fornicationē suaꝫ p̄buit
imprudent̄ diuitib⁹ et mgr̄atib⁹ ad
se veniētib⁹ indutis veste varia. En
piaculi mei libidinē atq; fornicatio
nē adulterā quā pōtificib⁹ meis q̄i
fornicaria tradidi q̄ om̄i sc̄itate tā
q̄ꝫ impij sc̄ abusi. Vestis varia im/
pia est symonia qua ad et sup̄ mo/
dū mltiplr̄ oēs filij mei maiores tā
spūales q̄ꝫ tp̄ales q̄i diploide sc̄ ve
stiti Quāta sit h⁹ sceleris immani/
tas. q̄nta ve ꝑuersitas i sequēti nō/
bilit̄ monstrat̄ exēplo. Henric⁹ im/
perator terti⁹ tp̄e Conradi. ij. pr̄is
sui. a quodā clerico fistulaꝫ tulit ar
genteā qua adolescētes aquā iacu
lari ꝯsueuerūt. Ep̄atum ei paciscēs
cū fieret imp̄atoria stipat⁹ dignita
te Aduenit tp̄us q̄ pollicitū exigēt
ep̄atū. Imp̄ator ꝟo spōsū impigre
donauit. Pauco labēte tp̄e Impe/
rator morbo sternit̄ acerbo. ꝛ ag/
g̃uata infirmitate exsensis iacuit ꝛ

mutus ꝑ cuius salute pōtifices tri
duano indicto ieiunio dñm supplici
ter exorabāt. Sanitati reddit⁹. ep̄z
cui ꝑ fistula ep̄atum ꝯtulerat cōsilij
sñia deposuit. Confitēs se toto illo
t̄duo. malignos spūs infestos hor
ribilit̄ habuisse. anhelit⁹ flammiuo/
mos ꝑ eandē iaciētes fistulā. Fuit
nanqꝫ tā intēse flāma succēsa spirā/
tiū vt ignis nr̄i incendiū illi⁹ ꝯpara
tū ardori risus ⁊ lusus estimet̄. In/
terea v̄o iuuenis q̄dā semiustus ap
propians calicē mire magnitudis
aq̄ plenū ferebat cui⁹ intuitu et lati
cis aspergine extinctos impator ef
fugiebat ardores. Hic erat glosus
martyr Laurēti⁹ cui⁹ tēplū tegimie
fec̄ solidari. ⁊ calicē aureū ꝯtulerat
tēplo in sc̄i Laurentij honorē. q̄ ip̄z
a diaboli machinam̄tis defēdebat
Quid igit̄ O mi spōse ꝓponē de/
beo saluatōi mee nc̄ariū nisi vt oīs
e medio tollat̄ symōie impietas cu
ius oblationē fieri nō posse multuz
formido cū et ipsa iniq̄tas ꝑ nullo
crimine reputet̄. Possem si vellē ad
particularia descendē oñsur⁹ noia/
tim symoniacos manifestissimos ꝫ
nisi nc̄itas ꝯpellat vti tragedijs no
lo. nā comic⁹ eē gestio. Ne tñ alicui⁹
succensear opione. dicā breuit̄ veris
simū vēitatis eloquiū. oēs toti⁹ reli
gionis tue rectores symoniaci sūt
manifesti. Et tu si placuerit inspice
sūmos tuos vicarios. et aduerte. si
nō a p̄mo vsqꝫ ad vltimū symonia
ci veri sint. Hos dico q̄ hoc in ꝑicu
loso scismate sūmi pontificat⁹ efful
serūt dignitate. Et descēde de mon
te ꝑ mediū vsqꝫ mōtis pedē. etsi nō
reperis vt refero. m̄ āpli⁹ credēnoli

Ecce malū p̄mū qđ in me inualuit
et ovtinaz eradicet̄. Timeo ꝙ extir
pari neq̄at. ꝫ ꝙ ꝑ tuā possit prudē
tiā sꝑ spēo Ex his patulū ē oēs de
ditos esse auaricie a mimo vsqꝫ ad
maximū q̄ toti⁹ mali p̄fati cā est ⁊
fūdamentū. ꝫ et hic riuus fōte suo
peior est magisqꝫ peruersus

Dist. iij. de pauꝑtate et hūilitate xp̄i et p̄latoꝝ ecc̄e. s. pape cardinaliū ⁊ ep̄oꝝ suꝑbia pompa et diuitijs ꝯcra vitā xp̄i.

Studēs inq̄ntū potero bre
uitati. dimissa đ auaricia at
symonia prosecutione vlteriori ꝓ/
cedo ad aliud nō min⁹ iniq̄tate ma
lū. ad fastū ⁊ p̄latoꝝ suꝑbiaz supa
būdantē. Tu docuisti hūilitatē fili/
os tuos. d. Discite a me qꝛ mi. sū ⁊
hu. cor. Et te tu⁹ ille Petr⁹ cui dixi/
sti Pasce oues meas. Et iteꝝ Et tu
aliqñ ꝯuers⁹ cōfirma fr̄es tuos. mi
ro hūilitat̄. seq̄bat̄ vestigio. cui ⁊ p̄
cepisti sic inq̄ens Seq̄re me. P̄o pe
tro. h̄ vicario tuo. imo et oīb⁹ tuis
imposuisti iugū leue atqꝫ suaue vt
te seq̄rent̄ hūilitate p̄fulgētes. Itē
qꝫ. tu ipse stelleū relinquēs olimpū
carnē ex v̄gine sūpsisti Maria pau
ꝑtatis cultor fc̄s. q̄ mūdi bō toti⁹
possides: eađ largiēs s̄m tue ꝓposi
tū volūtat̄. his pl̄a alijs pauciora.
Et illā dedicasti. pauꝑtatē i tua car
ne. ⁊ i mr̄is gremio p̄o nud⁹ mūdū
ingrediēs. deinde vilib⁹ obtect⁹ pā
nis i loco immūdo int̄ bestias effu/
sus reclinat⁹ i p̄sepio. p⁹ mođ. xxxiij
annis famē sitim. frig⁹ ⁊ cetera pl̄a
p̄ pauꝑtate ꝑpess⁹. demū ascēdisti
in lignū cruc̄. mortē nud⁹ expectās

turpissimā nec hñs post crucis de
scensuz ꝓpriū in q̄ ponēris locuz q̄
aisti Vulpes foueas hñt. et volu/
cres celi nidos filius aūt hoīs nō
habet vbi caput suū reclinet. Duo
g° hec in te ip̄o dedicasti hūilitatez
videlz ⁊ pauꝑtatē Sed q̄ntū tui de
clinauerint ab his itineribus succes
sores petri orbē noscit̄ ꝑ vniuersū
Ha q̄nte sacerdotū oīm familie vi
carioꝝ tuoꝝ. familia suꝑflua equo
rū pluralitas. vestiūqz plura muta/
toria. p̄ciositas nimia. atqz edificia
ampla. multūqz decorata. Ecce mi
sponse maximi pontifices tui vt mi
lites pugnant. vt raptores spoliāt
armigeri facti sunt qui tui tyrones
esse deberent. Diaboli ferunt insig
nia nō tua dulcissime sponse glorio
sa stigmata Currunt reuera passim
ad curas gregū tuoꝝ tanq̄z sine cu
ris quisqz sit victurus. suꝑbie ⁊ aua
ricie nimis intendentes. neqz te seq̄
etiā in mimo volunt. Et quo plus
dignitatis ecclesiastice fuerint onē
grauati. tanto plura appetūt pōde
ra diuiciarū ābitōe notati. nec peri
culis deterrent̄. sed fauoribus p̄di
ti et suꝑbia inflati quicquid contra
humilitatē et pauꝑtatē efficē potu
erint. sacietate quadā inexplebili p̄/
optant. Est in eis infinita ambi/
cio. intermina suꝑbia auaricia insa
ciabil̄ et imane atqz crudele hono/
ris desideriū vt amplius dilatētur
et ad celsiora exaltent̄ Sz quid? Lo
quor ne ego sponsa tua de p̄ciosis
vestibus? Absit vt illaruz obliuiscar
xp̄us nudus natus est et ipsi ponti
fices sine vestimentis lugubrem in
choauere vitam sed xp̄us rex regū
et dñs in natiuitate. sue etiā initio fu
it pauꝑrimus et hi vili aliqñ stema
te nati. ante p̄latōnis curā pauꝑes
sed inuiti Cura v̄o pastorali p̄diti
vestes p̄ciosissiās ꝯpantes te regē
atqz summū pontificē aspꝑnantur ⁊
mulierculis p̄cipit̄ nō in veste p̄cio
sa. ⁊ si femine verecūdari de precio
so vestimento tenent̄. quare tu cau
date pontifex et si papa sis aut car
dinalis te ip̄m in tā pōposo nō re
prehendis habitu? vadūt geruli vt
pontificū et Cardinaliū sufferant
vestes. Et tu o petre clemens atqz
ceteri xp̄i sācti vicarij vbi vestes ve
stre caudate in terra serpentes. sui/
stis vos sponsi mei imitatores hu
mili habitu incedentes. cuius rogo
sunt isti secutores caudas longas
familiaꝝ pluralitate ferētes? Equi
magni falerati auro et argento re
lucent amicti. Rogo dicite pontifi
ces in freno quid facit auruz? Ecce
pauperculi nr̄i fame siti et nuditate
deficiūt et isti dona tua taz viliter
q̄z inutilit̄ expēdūt mori ꝑmittētes
illos q̄s etiā tuo sāguine redemisti
p̄cioso. Pontifices ceteriqz prelati
nihil querere nisi tm̄ dei honorē de
berent et salutem proximoꝝ Sed
nūc deū postposuerūt et te sponsū
meū ad irā irritauerūt. et ꝓprie in/
tendunt vtilitati proximoꝝ salutez
minime aduertentes. Aurū querūt
et te dñm habere dedignātur. te hu
milem ipsi suꝑbi sequi volunt ꝫ esti
mo q̄ non possunt Te etiā pauꝑem
suffocati diuicijs imitari cupiunt. ꝫ
alium tibi dñm p̄posuerunt quem

renui non noie ꝫ re ipsa insequũtur Timeo me verbis meis ꝓlixis te in festare. vellẽ pontifices nr̃os sancti Amalachie vitã mores ꝯuersatõez quã vtiqꝫ si vellẽt possẽt imitari. hic erat tpe Cõradi tertij archiepũs. singularis atqꝫ sc̃issime vite hic nũqꝫ fuit ociosus A die ꝑmo sue ꝯuersionis sine ꝓprio vixit Nõ ꝑuos nõ ancillas. nõ villas nõ vitulos. non deniqꝫ quicqꝫ reddituum ecclesiasticoꝝ secularium ve in ipso habuit ep̃atu Mense prorsus ep̃ali nihil ꝯstitutũ vel assignatũ vñ epũs viuẽt nec enim vel domum ꝓpriam habuit. Erat autem incessanter circuiẽs parochias omnes seruiens euangelio et de euangelio viuens sicut constituit ei dominus Apud quos morã fecerat illorum se moribus et obseruancijs conformauit. Cũqꝫ iret ad predicandum cum peditibus et ipse pedes ibat. Et hec quidem eo magis mira q̃ rara nimis in alijs. Nr̃i pontifices. ꝛc̃

Residuũ hꝰ distictõis habes .j. pꝰ finẽ libri de ꝯsolatõne ecc̃e videli cet folio ccc.xcij.

Dist. iiii. Tertiũ malũ

est acceptio ꝑsonaꝝ ꝛ h̃ est contra deũ qui nõ ẽ acceptor ꝑsonaꝝ

Vellẽ de malo ꝓgredi in bonũ ꝫ nõ ꝑmittit schola nr̃a tã ꝑuerse ꝯgregatõis vt oi conatu valeã nr̃o iaz tpi ascriberẽ bonũ. Pñtiũ dieꝝ. horaꝝ. atqꝫ momẽtoꝝ nõ patit̃ angustia vt de spinis rosule colligant̃. sed spinis ad ijci tribulos ẽ necesse. Hinc tertium supaddam malũ qd̃ mẽtẽ molestat meã. cor quoqꝫ facit inquietum et istud ex ꝑmis ante positis orit̃ radicibꝰ et fundamentis Est igit̃ vt cito recolligã tertiũ nephandũ malum expulsio sc̃e caritatis et desertio eq̃litatis q̃si vt ita dixerim natural̃. Acceptio ꝑsonaꝝ. hoc nãqꝫ iudiciũ humanũ fallit̃ diuino ꝯsilio qꝛ nõ ẽ ꝑsonaꝝ acceptor deus sed in oi gẽte deũ timẽs accept⁹ est illi. Qui meruit merito suo siue bono siue malo ꝑmiũ nactus ẽ. sñia ista a nulla reuellit̃ plebe quam filij nr̃i in nr̃a cõglomerati schola simpliciter ãnullãt et ꝯtẽnũt. Meritũ iã voco dignũ quẽ ip̃a sc̃ia viteqꝫ honesta ꝑornat conuersatio. q̃ etsi talis tãtus ve in oibus extiterit sed paup tanqꝫ vas ejicit̃. putridũ aut inane qꝛ vñ sibi beneficiũ vendicet nõ habet. hinc ꝛ fame q̃ntũ in nr̃is ẽ filijs mori ꝑmittitur Diues ꝟo cũ abũdet ea q̃ libẽt nõ q̃ licent impetrat cũ munera ipsũ immeritũ ac indignũ multũ digno ꝑferri nõ desistant. Qd̃ et poeta testat̃. ita dicẽs. Carmina laudant̃ sed munera magna petũtur. Dũmõ sit diues barbarus ille placet. Aurea nũc vere sũt secula plurim⁹ auro venit honos. Itẽ idẽ Ipse licet venias musis comitatus homẽ. Si nihil attuleris ibis homẽ foris. Emuero hec ẽ in nr̃a ꝯgregatõe stupẽda societas. Ebrius vnus ẽ. ali⁹ sitibũdus incedit. ali⁹ fame pallescit. alter gula morit̃. Alter nud⁹ nudam tuã sequitur crucẽ. alius vario circũamictus latebras sequitur demonis et speluncas. Alter conscientie gloriam in te sponso meo fi/

git Ali⁹ tumore p̄bēdaꝫ stipatus tui obliuiscit in se ipo ofides Ali⁹ lumine tuo suffult⁹. radios spargit charitatl. tue Ali⁹ diuitiaꝫ tumultu poitus sp̄m euomit nec̄cie sanctā dilectiōz puipendens Et tñ q̄ mā monā habuēit inic̄tatis. maligno armat⁹ spū q̄ntū cūq̄z fuerit super/ fluens paupi p̄ponit q̄ntūuis di/ gno O vesania o iniustitia O infi/ nita puersitas q̄ntū agit et efficit auri pond⁹ q̄ argenti copia Dicite pōtifices in tēplo q̄d facit aurum? Pauptatē spnit et efficit aurū. diui tem atz opulentū ditiorē facit. Me mini iā ꝟba pbi in hec ꝟba prum pentis Nemo inq̄t poterit iustitie et pecunie simul ꝑuire Sz q̄d dēm ē forsā nō recensebis Audi mi spōse dulcissime aperiam in pabolis os meū imo in veritate ploq̄r Audi ergo et tu ēra ꝑmones meos Con crescet vt ros eloq̄ū meū et delca/ bit anima tua in multitudie vocl. mee Nolo ad singlaria declinare i cōi loq̄r. ꝗ rē gestā. nō eni sūt fabu le ꝟba mea. res acte sūt Un⁹ possi det bñficia. xvij. xx. xxiij. p̄m sub q̄ sup. opatibilia et incōpatibilia En hi diuites sunt ꝗ paup cui merito sbueniri debēt otemnit et sciētia q̄ sca vita eius ꝗ his impcat pheta amos ve d. ve qui opulenti estis in syon Estimo ego bñficia eius esse paupm. nō ingluuies diuitū. ꝗ reuera diuitū videnī patrimonia. O deus dolor qm̄ de bonis domini viuit? Eheu quō diuisa sē bōa tua ecce primoniū crucifixi tu es ille q̄ reuera de nouo te isti crucifigūt et tu pmittis phpudor quō sē diuisa bona tua Iste in vna citate q̄ dua bus eccīs tria possidet incompati bilia. tot ditat⁹ bñficīs vt etiā vix numeꝫ computare nozit eorum q̄ ali⁹ egens et mēdic⁹ nulli⁹ poterit bñficī pietate puiderī Iñ hic vt citi⁹ eloq̄r cōuenire volo cum sco bern̄. oscias singuloꝫ q̄ p̄m dñi p/ ceptū ad coz hizlm loq̄. huic puu/ lo nec dū forsā nato ecc̄iastica iaz bñficia puida pentum solicitudo pauit. hūc nos inquiens illi vel illi tradem⁹ ep̄o apud q̄ hēm⁹ gram vel forsitā cui ꝑuium⁹ vt ditemur de bonis dñi ne in tot liberos nr̄a diuidat hēditas Illū p̄ponit⁹ aut decan⁹ vt sibi succedēt plusq̄z ma/ terno educauit affectu in delicīs. enutriens et delictis Ille dign⁹ ar chidiaconatu puta filius p̄ncipis magis āt si sit ep̄i osobrin⁹ In q̄ nimiruz est tota ep̄alis progenies Ali⁹ vndiq̄z circuit sedul⁹ explora tor blandit obsequit diffidat mise ra q̄z sibi suffragia mēdicaē nō eru bescit manib⁹ pedibus q̄z repēs si q̄cūq̄z cautela se in primoniū q̄at ingerē crucifixi Et reuera Quisq̄s sic q̄rit xp̄i primoniū vt iñ sūptus hēat. euāgelisat. vt manducet q̄ re trogrado mō celestib⁹ tēpalia mer cat. nēpe meli⁹ eēt vt carnalia ma/ gis opa atz negocia excēt p tpa/ liū affluētia cui phibet eē tal astu tia possidēdi hereditatē tuā spōse mi dulcissie Eligi deberēt ex cleri cl. viri iusti ipsi se ingerē ñ deberēt Sed his pla cueniūt mala Susti/ nendū esset si mō vite nēaria q̄re/ rēt. si nuditatē suā tegere. si esuriē opescere intenderēt. ꝗ reuera sup/ flua petūt. et q̄nto plura possede/ rint tāto magl. ad pinguiora āhe/

lant Jux illud Quidñ creuerunt et opes q opũ furiosa cupido Et cũ possideãt plma plura petunt Sic qb' intumuit suffusus venĕ ab vnda Quo pl' sũt pote plus sitiunĕ aq Ve.ve ñ in filijs meis Magl. idolatre qz ministrantes tibi reputãdi sũt qx de' venĕ est Sz adhuc puersa res ē valde.sacrilegiũ cẽte est res paupm nõ paupib' dare Sz qb' largiunĕ nosti et tu O mi sponse Extollũt q exaltãt de bõis tuis O dñe cruci affixe dsãguicos nepotes.neptes ro et si ñ dixerim filias nuptui tradũt Sane primonia sũt paupm facultates ecciarũ q sacrilega eis crudelitate surripiĕ quicqd sibi ministri q dispẽsatores non vtiqz tui vel possessores vltra victũ et vestitũ accipiũt Nec enim ordinauit de' his q euangelio seruiũt.de cuã' qrẽ delicias vel ornatus Sz viuĕ vt videlz sint cõtenti alimẽta corpis nõ gule irritamẽta. aut incitamẽta libidinis et qb' tegane nõ qbus ornenĕ accipe Triplex ergo funicul' q difficile rũpiĕ musex in pniciẽ trahit q impure intrat indigne mistrat Et frũ abutitur tpali Cõn pfata mala pla in statutis ecciastic.scpta sũt ꝗ nõ video scpture pfẽm qz nullus sequiĕ executiõis effect' Hec singla scptl. vetibus nouim' emẽdata nã ãno a natiuitate tua M.xcv.vrban' papa in galliã veniẽs apõ claromõtẽ dciliũ celebrauit in q inter cetẽa statutũ ē ne clerici in duab' ciuitatib' in ecciis pbẽdas hẽant et vt ecciastica dignitas a nllo emaĕ vl vendaĕ Et vt eis auferanĕ ecciastice dignitates qui scienĕ a se vel a suis pentib' ẽptas habuerũt Sz quõ cõn hec clericox pugnet astutia et triũphet q supabũdanĕ ista possidẽt expientia certa mãifestat Jnũ igitur a te expostulo spõse grosissime vt decretox decretaliũ qz statuta teneãĕ in qb' expssissima eqtate põtificũ statuta atz sbditorũ suox sbiectiones nõte sunt aut simplr aboleanĕ ne cetẽi videntes eos a statu suo tãtum exorbitasse scãdalisẽĕ vltra modũ statũ vilipẽdentes clericalẽ Sz et ipos deuiasse nouerũt multi ꝗ ex viciata cõsuetudine illa radix q extabuit cursu cõi defluit qi irrepẽhensa cũ ois iã mũdi status a tramite iustitie declinauẽit doct' pter q indoct' Senex decrepit' iuuenis q adolescẽs mares et femie oẽs decliuauerũt simĕ inutiles fẽi sũt q nõ ē vsqz ad vnũ qui bonũ faciat Hinc ē q qlibet aliũ suffert.qz nulli' vita talis ē q irrepẽhensibilis altex valeat repẽhẽdere Enimuero meliores reputo laicos in suo statu qz nõ ad tanta sic isti obliganĕ His pone mi spõse dulcissime tua clarissima prudentia nẽariũ remediũ obicẽ tãtox criminũ atz horrẽdox facinorũ finẽ vt et sequẽtia otũdanĕ mala que post hec ꝓpono recitare

Disti.v.opponit spõsa

tyrannidẽ platox qui ꝓpriuz bonũ qrũt et alijs sua rapiunt nõ solũ sclarib' ꝗ ec religiosis imo etiã per osequens pudoris honorem.

Cessare nō valeo quin mal' accumulē mala qꝛ mltipli cata sūt mala. mala inquā quoꝝ nō est numer' Ponaz igitur q̄rtū malū p̄oribus nō minus leue Sed ego quidez veritate cōpulsa vt et illud exterminet exposco Prelati nr̄i tyrāni sūt. bonū ꝓpriū q̄ri/tantes nō gregū suoꝝ Et que ali qñ ad experientiam cōitati ꝓdesse vident Intrinsece in vsū atqꝫ bonū ꝓpriū ꝯmutant Hi nō pastores ꝫ mercenarij a te dei filio vocant q̄ nō intrāt i ouile ꝑ ianuā ꝫ ascedūt aliūde. Fures ergo sūt nō prelati nisi solo p̄latōnis nomie exultātes Hi etiā de subditoꝝ suorū malefactis gaudēt vt eosdē forefaciētes pecunialit possint ꝯdemnare Nec abhorrent facin' curātes quantū q̄s deliq̄rit sed q̄ntuz quis soluere possit Est et aliud tyrānidis viciū qꝛ nō solū importabiles imponūt tallias trāsgressoribus sed ꝛ innocentib'. pauꝑib'. ꝛ d̄o deuotis. nā monasterijs mōchorū atqꝫ monialiū bona vñ viuere deberēt aufert rapiūt et suis castris menijs ꝛ opidis vsurpāt. sacrilega q̄dā insania templū dei ꝓphanātes vñ ꝯpellūt monachi et p̄cipue sc̄imoniales p̄ inopia et p̄ penuria septa exire monasterij. viroꝝ mercādo fauorē vt hēant vñ sustētent Et sic pauꝑcule oues tue infamantur deflorantur et in interitū mortis abeūt. descisse a sc̄oꝝ angelorū societate quoruz sorores effecte fuere. Eheus q̄nta loq̄r cordis amaritudine cuz hec oc̄lis meis videā ꝛ ꝯgnoscā Et tu sponse taciturnitate nimia ommutescis violari ꝑmittens spōsas tuas Cur non cedis illos importunos atqꝫ tibi rebelles tyrannos q̄ nō mō p̄rimoniū tuū sed et tēpla sc̄a tua ꝓphanāt Noli differre qui hucusqꝫ distulisti vindicare tā grāde scel' tā imane facin' tā qꝫ horribile crimē Cū tu ꝑ micheā ꝓphetā ita p̄nūcies vindicatiue loq̄s Audite duces dom' isrl' vos odio habetis bonū et diligitis malū q̄ violent tollitis pelles eorū desuꝑ eos et carnes eorū desuꝑ ossibus eoꝝ Qui comederūt carnem ꝓpli mei et pellē eoꝝ desuꝑ excoriauerūt et ossa eoꝝ ꝯfregerūt et concidert sic in lebete et q̄si carnē in medio olle Cessare eos faciā ne vltra pascāt gregē meū liberabo euz de ore eoꝝ et nō erit vltra eis in escā. Ecce pōtifices tyranni qui pauꝑibus tuis bona tua abripiunt imo violent auferūt q̄ et ip̄i pauꝑibus nō hñtib' ex tuo erogare obligāt p̄cepto Si pc̄cm nō dimittit nisi restituat ablatū etsi ꝯgregatiōi p̄fate tꝑalia r̄stituerit qd̄ nec intēdūt quō reddēt honorē. famā. pudorē. et florē v̄ginitatis quē eo quo p̄narraui mō abstulerūt! O nefanda pōtificū impietas O execrabl'e tēpli dei stuprū O crudele spectaculum. sacrilegi sūt isti. oībus bestijs immaniores In oi genē etiā bestiarū feraꝝ et iumētoꝝ muliebri sexui parcit ne mares femis sint crudeles Sed hi qui sc̄am societatez deuotaꝝ deberēt defendē puellarum eas reb' ꝑsequunt. et pudore

ꝓsternūt Seculares p̄ncipes hui⁹ mōi scelera adhuc nō sensi effecisse quoꝝ aures talia audire etiam ꝑ horrēt Sed qꝛ tu o mi sponse silentio ista ꝑtrāsis ido te nō vindicaturū opinant Age ergo q̄so agito fortiter opilio mūdissime ne oues tuas q̄ꝫq̄ꝫ imūdas tātoꝝ feritas lupoꝝ de cetēo deuoret et in sēpit̄ ne p̄cipiciū mortl.abducat Timeo te expectare tpūs vite illoꝝ extremū quo singula p̄fata gladio iusticie coercebis sed hec aniaduersio nimis dura Noui nāqꝫ teꝛ in pñti mūdi statu aliqñ strēnue iudicasse eo in tpe cū ob cuiusdā tui famuli deuotas supplicationes videlꝫ vigoris Ep̄i baiocensis tpe Childeberti regis francoꝝ impante Iustino seniore Cui comes beltulfus auaricia estuās agrū illi⁹ supbe ꝛ violent̄ occupauit.illū qꝫ aratris cōglobatl.arare cepit Orāte te viro dei vt hereditatē ab eo sibi datā defenderes Supbū illū in vindictā ꝑpetrati facinoris de eq̄ cadere ꝑmisisti.qui ceruicib⁹ fractis miserabilit̄ expirauit Neqꝫ O mi dulcissime sponse tali te volo ꝑcellere vindicta qui p̄rimoniū tibi abripiunt sed eos mulctari vellē plaga q̄dā vindicatia in hac pñti vita vt se deliquisse cōfiterent̄ agentes pñiam.et ea q̄ ecc̄ie tue iniuste abstulerūt ꝯdigna satisfactiōe rependerēt ne post hāc vitam suppliciis et̄nis dediti stigi horrēde miscerent̄ Sicut ꝯtigit Cuidā comiti de q̄ refert petrus damianus Qui cū bone fuisset opionis ꝛ innocentis vite s̄m opionē hoim hic mortu⁹.decēnio ꝯplens sue cōsūmationis diē Cōtigit virū quendā religiosū ꝑ sp̄m ad inferiora descēdē. qui cū descēdisset vidit eūdē comitem in sup̄mo gradu cuiusdā scale q̄ scala int̄ stridētes et crepitantes flāmas videbat̄ erecta ad suscipiē dos hoies qui ex eadē comitū genealogia descenderāt Surgebat aūt scala illa de imenso baratro ꝫ aūt ordine succedentiū series texebat̄ ꝙ qui nou⁹ adueniebat supremū tenebat gradū scale et q̄ in eo reptus fuerat ad inferiorē ꝓximū descēdebat Cūqꝫ vir qui hoc aspiciebat req̄reret q̄re ille comes sui tpis qui taꝫ iuste vixerat illic torq̄ret̄ Audiuit ꝓpter q̄ndā possessiōꝫ metensis ecc̄ie q̄m btō stephano ꝓ auus ei⁹ abstulerat cui iste iā decimus in hereditate successerat Peto ergo penam ꝓ culpa infligi vt aīa salua fiat.vt ablata restituāt̄ et deiformis a te sp̄ūs corpi infusus saluet̄ Et qꝛ te terribilit̄ noui puniturū eos qui paupib⁹ tuis sua auferunt in futura vita idcirco penā illā sēpiternā in tpalē hui⁹ vite ꝯmutari supplicit̄ exposco Sic ꝛ ñ min⁹ peccare firmissime credo pōtifices et sacerdotes qui p̄bēdarū pl̄alitate gaudent.et ecc̄ias duas suo regimie disponē nō formidēt. hoc āt ꝓhibitū est a sc̄is viris nisi nc̄itate stringēte.ñ ptāte dñante a supfluitate regnāte Magis itaqꝫ peccāt pōtifices sc̄larib⁹ viris q̄ re

uera ecc̄iam tuā in oib⁹ et ꝑ oia or dinare debebūt et sūma vigilātia custodire. ne circa ip̄am aliq̄tenus nisi q̄ntū deuotio ⁊ syncera chari/ tas patitur ꝓcedant Eidem nihil penitus auferentes vel suis paupi bus abstrahētes Sūmus igit̄ pō tifex in his delinquēs maiori ⁊ di riori pena ꝑcellendus est Nñ et habem⁹ clarū eodem petro narrā te exemplū In ꝑtibus babylonie tēpore henrici quarti Sedes apo/ stolica possessionē habebat vnde tantū balsami redditū ānuatim ca piebat ꝙ sufficiebat illuminā de lā padi ante altare sancti petri suspē se et semper ardenti Hanc possessi onē accepta pecunia papa distra/ xit et canonē aromatis quem acci pere solebat amisit Aliquāto post cum idem papa ante altare quasi deuotus astaret orās Ecce gran/ deuus et terribilis senex in cuius etiam facie barbicasiū videbatur: elato brachio colaphum illi vehe/ menter incussit et ait. Tu extinxisti lucernā meaz ante me. et ego extin guo lucernā tuam ante deū Mox q̄ disparuit Ille corruit et paulo post obijt Tanta igitur pena ma gnū proclamat facinus atque in/ iuriā grauem cum p̄potenti iniusti tia. vnde crudelis et immanis ra/ ptus ille p̄cipiciū corꝑis ⁊ anime merito nūcupatur Tali ergo mor te tyrannoꝝ rabies percelli cōsue uit vt vix aliqui qui sine sāguine a cede crudeli moriant̄ possint repe riri iuxta illud Iuuenalis Ad ge/ neruz cereris sine cede et sanguine pauci Descendunt reges et sicca morte tyranni Istud ergo impiuz sanctorū temploꝝ spoliū sed veri⁹ sacrilegiū sūmopere flagito ampu tari Et ne longiloqu⁹ nimis expe/ rimento comprober ad alia puto transeundū

Disti. vj. spōsa cōqueri/ tur ꝙ est acephala quo ad vtrun/ q̄ gladiū et de inobedientia p̄nci pū guerris et bellis dñoꝝ spūaliū contra tꝑales ⁊ de multis enormi tatibus.

Radice lesa vt rami putre/ ant et areant est nc̄e q̄ ꝓpt̄ ventoꝝ turbine quassa ex anguis repior multimodis cōcus/ sa molestijs. vñ te o mi sponse dul cissime aniaduertē nisib⁹ totis fla/ gito Nescio q̄d fecerim tibi vt me relictā patiaris iā iāq̄ q̄si. xl. ānis simpliciter acephalā nō mō q̄ror de sponso vite cōtemplatiue. sed ⁊ actiue Ubi sūt gladij illi de quib⁹ referebat apostoloꝝ chorus Ecce inquit duo gladij hic Et tu respō disti Satis est! Imꝑatoris est acci pere gladiū vt tāq̄ miles pugnet pro me. ecce gladi⁹ vn⁹ qui corꝑa scindit. malos de medio aufert. et vnicuiq̄ ꝑm leges timorē mortis ingerit iustitia mediāte Hūc itaq̄ gladiū veluti sc̄us et egregi⁹ miles karolus magn⁹ omnis accipere debet imperator Quē nullus pa pa aut episcopus vt se illo sicut miles tueat̄ rapere potest te teste

cũ dixisti petro Mitte gladiũ tuuz in vaginã Tu⁹ ergo et meus vt̃qz est gladi⁹ ꝫ vnus ꝓ me alter a me hic sũmi pontificis. ille militis manu extrahẽdus Sed reuera cõtra vetituz papa gladio certat vt miles vt verissime nõ petri successor sed ꝯstantini aut ꝑncipis cuiusuis secularis papa vicari⁹ estimet̃. debuit papa pascere gregẽ meũ verbo doctrine salutaris et opus exercere ꝑdicatoris sed eo ꝯtempto non verbo pugnat sed ferro. non gladio spũali sed ense corꝑali. Tu ipe. neqz petrus tu⁹ ꝓcessisse legit̃ gẽmis ornatus vel sericis milite multo stipatus vrbes castra ⁊ opida circũuallasse. viros nobiles ⁊ ignobiles captiuasse. hoies decapitasse ⁊ cet̃a militis implesse opa credẽs tua supplesse ꝑcepta. pascẽdo oues tuas per te sibi cõmissas ꝟbo salutaris armonie. celestis videlicz doctrine scie et sapie O ꝓh dolor insania ¶ Eheus infamia wach destructio sc̃issimi stat⁹ mei Scribãt reges et ꝑncipes sc̃lares omelias ⁊ poetrias Scribant ep̃i maiores ⁊ minores vt faciant peltas et vaginas vt belligerent. nã pugnat papa pugnãt ep̃i pugnãt põtifices tui successores absqz nc̃itate. et miror q̃re tu eodẽ te nõ defenderis ense. cum tibi nc̃e fuerat Aut si nõ decuit Cur nũc tuos decet ep̃os vt illo ferreo pugnẽt gladio Qui imperiũ sibi tãta nacti sc̃ auc̃te vt imꝑatoris nomẽ egregiũ expulerint culpe in vindictã Sz cito eloquar cadat igit̃ vt res eloq̃um meũ Acephala sũ in rectorib⁹ vtriusqz gladij. nã pape multi sũt Imꝑator nullus Monstruosa res ego sũ qꝛ hic pluralitas ibi defc̃s pl̃alitas in papis Ecce noua grãmatica. duo pape duo soles. defectus in imꝑatore Portẽtũ in ep̃is qui vt milites om̃i se parant apparatu. gestu et morib⁹. armati loricati dextra lanceã rapiẽtes ad p̃lia doctissimi femore gladio circũcincti. pugione coxa suffulti. Militarl. ꝫ facta sũ gladio. vñ nc̃e ẽ milites alio pugnaturos gladio vt maneãt enses tui duo. cũ illi ferro certẽt isti ꝟbo vt p̃lient̃ sequẽs ẽ. Horũ causa est oim taz miserabilis casus imꝑij sacri. vt a tẽpe illustrissimi atqz serenissimi ꝑncipis karoli bohemie regis atz Imꝑatorl. sẽp augusti cui⁹ mẽoria in bñdictione est nullus fuerit imꝑator vsque in diem hodiernũ Qui mortuus fuit in regali ciuitate pragẽsi anno ab incarnatione tua M.ccc.lxxviij. in vigilia sc̃i andree ¶ Apparet ergo Rhõnos coꝝ qz põtifices ꝑnuncios esse et ꝑcursores antixp̃i cũ cãsint cessationis et vacatiõis imꝑij Posset et istud eẽ signũ aduentus antixp̃i qui nõ veniet vt aiunt nr̃i doctores nisi ꝑus impiũ destruat̃ Cui⁹ destructio manifesta cuz multis enormitatib⁹ iã est iniecta. Il forsã fuit defectus in sacri imperij electorib⁹ qui nõ rite elegerũt vl̃ inutilẽ et ꝑtinacẽ et tota iniquitas in caput meũ redũdat Post tam enormia sec̃li nostri ꝑicula. inobedientia impio regnat gradu vt

mūdū per vniuersū totius ptātis
siue secularis siue spūalis cōmotio
triūphet Surgit eni oculato lumi/
nis radio gens ɔtra gentem et re
gnum aduersus regnuz principes
spūales cōtra dn̄os tp̄ales. archi
ep̄i et ep̄i cōtra duces et econtra
Ep̄i cōn ciuitates ꝓprias et vice
uersa Ep̄i ɔtra comites. cōtra no/
biles contra militares et ĩ̄dē cōn
pōtifices Comites contra duces.
et illi ɔtra comites Militares cōn
nobiles et ip̄i illis insultant et fili⁹
ɔtra pr̄em nā filius añ diē pr̄ios
incurrit in ānos Duces q̄z cōn te
sponsū meū militāt et me nituntur
magna deĩcere violētia. vñ meri/
to ɔqueri cogor illud hiere. Con/
tritio sup̄ ɔtritionē vocata ē repē
te. vastata sūt tabernacl̄a mea De
his oib⁹ atz singulis si tragedĩs
vti vellem exēpla ponerē tp̄is iaz
currentis sed ne libroꝝ ɔgeries in
dispendiosū trahat̄ volumē cessan
duz esse a singulis vtile puto quia
hec ad exp̄ientiaz certissimā intue
mur Pugno igit̄ cōtra amicos
meos ambitōne suffulta tyrānide
coronata et sup̄bia p̄ornata Cōn
paganos ⁊ inimicos loricā nō in/
duo. hastā nō accipio. armata nō
incedo sed nr̄i defensores. nr̄i rc̄o/
res. nostri xp̄iani. nr̄is foti larib⁹
⁊ lacte educati dulcissimo paup̄es
opprimunt. viduas dep̄dantur ec
clesias spoliāt et incendūt Et non
est qui succurrat misero. et causam
paup̄is qui defēdat nō inuenitur
Ecce magni sunt hi viri. acephali
vitā in terris agentes tot scanda
la tot crimina. tot perpetrantes
nefaria vt vicia ip̄is in virtutes re
putent̄ Infimi modice delinquen/
tes acriter puniūtur. sed isti latro/
cinia ɔmittētes extolluntur et lau
dant̄ quasi magnifici Et reuēa lo
cum hic habet solennis illa int̄ ale
xandrū et dyonidez piratā dispu
tatio et id q̄d gloriosus ille ph̄us
aiebat magnis furib⁹ paruū furē
suspensuris. nō equa lance pēsatur
humana vita. Et vt breuit̄ dicam
magni quicq̄d libuerit absque di
scrimine facere pñt paruis ob mi
nima condemnatis. Vnū int̄ hec
est vñ vulnerata ꝓsternor cū oēs
isti dñante sint opulente ptāte et
quicq̄d voluerint ñ ꝙ liceat taceo
expediat agūt ꝙ nā ⁊ ab iniq̄tate
regis familia maliciam solo discit
exemplo vt ait poeta Ouidi⁹ Quic
quid delirāt reges plectūt̄ achiui
Hinc fit et factū ē vt a maxio vs
qz in minimū nō sit qui faciat bo
nū neqz est vsqz ad vnū. nam q̄lis
rex talis grex. qualis sacerdos ta
lis ꝓplus. q̄lis radix talis ram⁹ tal̄
et fruct⁹. nullū eni meli⁹ est ɔsiliuz
nulla qz vtilior p̄suasio q̄z docere
op̄e et veritate. sileo verbo atque
lingua Sed si neqz verbo instruūt
neqz bono erudiūt exemplo quō
bona radix quō boni pastoēs sūt
quorū interest vt ꝓ om̄ibus suis
reddāt subditis rōnem? Quib⁹ sin
gulis dicit̄ Custos quid de nocte
custos q̄d de nocte. neqz hñt excu
sationē cū cayn vt rñdeāt tibi nun
quid custos fr̄is mei ego sū Vere
ipsi pastores sūt siue sint p̄ncipes

spiritales siue seculares. sed gregē suū oberrare pmittūt. facti merce narij scaruz ouiū quas pcioso san guine tuo redemisti Sed vt finem faciā hoz oim vna est ratō qz ace phala ego sū cū in his pncipaliter deficiā qui nc̄arij pastores esse de/ berēt. vñ vacāte papatu ꝓpter pa parū plalitatē vacat impiū ex pso ne defectu. qua ꝓpter ois lex omis ordo ⁊ omis iustitia ꝛfusa ē. publi ca ob hoc malicia oim in omnes ⁊ singulos in singulos dñante. pces surus igit ad reliqua his vel eqlia vel mala maiora exordior in hūc modum

Disti. vij. de ignoran tia rectorū ecclesie.

O Utinā malis adesset finis optatus quē progari iu/ bet sequentiū iniqtas ma/ lor vt malū malo cohereat et iaz malis plerisqz enumeratis plura sequant mala. nūqz cessant mali te psequi et me infestare atqz mee in/ iuriari benignitati sed in his cōtra platos et rectores ago Isti enim sunt qui te psequūtur de qbus tu dixisti Amici mei et primi mei ad uersū me appinquauerūt et steterūt Sic et ego tecū qror et pre omib' turbata dolens nimis ego sū quia vniuersitas tota ppli xpiani aduer sum nos cōiurasse vident Et egres sa est iniqtas a seniorib' iudicib' vicarijs tuis qui gentē tuā etiā q/ cū qz custodia pascere cernunt. ⁊ o phpudor qui rectores et pmates positi sūt in psecutione mea primi sūt quorū gradus sacri occasiōes turpis sūt lucri. ⁊ auaricie questus bonū pietatis est Cura magna ill est circa platurā. sed de salute aia/ rum solicitudo nulla Ubi nūc pla tor dulcedo vbi sapia? perijt dul/ cedo qz regnāt tyrānide dulcedo allicit. ꝗ illi repellūt a se sua impia crudelitate subiectā sibi gentē Sz vbi scia plator vbi sapia? Reuera sapia in stultitiaz ꝛmutata est. qa sapia hui' mūdi stultitia est apud deū Ignorātia scpture sacre ples fecit errare Plato mūdū dixit au reū cū sapiētes regnabāt Et rho/ mani nō armis aut potētia sed sa piētia mūdū sibi subiecerūt Iñ ⁊ ego tui puidentia trib' sū dotata pnilegijs videlz sacerdotio impio et studio tanqz pncipali q vicarij tui siue pōtifices siue reges sibi po pulū ꝛcessuz debēt gubernare In cui' signū Ecus vir ⁊ rex illustrissi mus karolus magn' studiū trāstu lit pisius per hoc innuēs mundum sapia regi et puident sustētari Et si aliqñ vt pñti cōtuemur tpe pnci/ cipes legū fuerint ignari ⁊ sciarū ad min' prudētes et sapiētes hre debebūt quor ofilio religio xpia/ na regat et corrigat nā cū roboā iuuenū et insipientū vtereť ⁊ rege/ retur ofilio ptem regni sui maiorē pdidit Qua ꝓt philippo ab athe/ niensibus. r. postulāte oratores vt sic illis habitis recederet respōsuz accepit ab oratore eloquentissimo demosthene hāc fabulā cōfingēte lupos aliqñ pastorib' qrū diligē tiā decipe voluissent suasisse vt in

amicicia ꝑuenirẽt ea cũ ꝑditõne vt
sibi canes in quib' iurgioꝝ erat cã
securitatis loco traderentur. ãnuerẽt
pastores. q in spe securitatis. deuõ ca
nes ꝗs ouiũ suaꝝ vigilãtes hẽbãt
custodes. Cũe lupi adẽpta formidi
ne tota. gregẽ oẽm nõ mõ pro saci
etate veꝝ etiã ꝑ libidine lacerauerẽt.
Sic nũc nris tpib' sublatis viris sa
pientib' lupi gregẽ oẽm tyrãnide et
crudelitate necant. Sũt g' ꝗsilia. sũt
adinuentões singule ꝑ regnis adq
rẽdis. diuitijs ãpliandis q pompa
magna exercẽda. ñ ꝑ religiõe mea
dilatãda. quã et ipsi vicarij tui con
tẽptui hñt q habuerũt. nõ cogitant
nec aduertũt Oracij dictũ q ait. vili
us argẽtũ auro ẽ ꝗutib' auꝝ. Hãc
vellẽ reges optarẽt. põtifices ama
rẽt q oẽs pastores mei corde exq̃re
rẽt ex toto q̃ tibi similimi fũnt. imo
dij efficiunt nã his dixisti. Ego dixi
dij estis. et idẽ poeta ait de sapiente
Sapiẽs vno minor ẽ ioue. diues lib
honoratus pulcer rex denicq regũ
ꝑcipue san'. Sz valde notãdũ ẽ q
re hũanũ gen' tot seculi curas ãple
ctatur qr sapiẽtiã deseruit quã am
plexari aspnat et hec tuentez se ab
strahit ne mũdanis reb' inherẽs ce
lestes ꝑsequat mot' nec illos odio
habeat. vñ si frigida curaꝝ fomẽta
relinq̃re posses vt isdẽ poeta loqui
tur ad gen' hũanũ. Quo te celestis
sapiẽtia ducẽt ires ꝗ opus ꝗ studiũ
qui ꝑerem' et ampli Si prie volu
mus si nobis viuẽ cari Ego equidẽ
certissime puto sapientiã oia vincẽ.
q corpis vires atcq pulcritudinẽ. in
sup q thesauꝝ margaritaꝝ. auri eẽ
argẽti copiã multã q q̃cquid dici ꝑt
ad oim hoꝝ laudẽ et ꝑconium imo
vincit et ipam fortunam q̃ fortissiã
in reb' oib' ẽ Juuenali dicẽte. Ni
trix fortune sapiẽtia Cõcordat eñ
cũ natura sapiẽtia. vt ignorãtia ꝗ
sit et dicat esse nature hũane otra
ria. q rõni inimica. idem eñ clamat
hõis natura. idẽ clamat sapiẽtia. nã
nũcq aliud natura aliud sapiẽtia di
cit vt idẽ ꝑfat' poeta ait. Ex q̃b' lu
culente patet. nõ mõ rõnis ꝑticipẽ
ignorantiam tanquã hostem repel
lere verũetiã omnem humanam na
turam diligere sapientiam ex natu
ra. Omnis igitur qui diligit sapien
ciam diligit iusticiaz sine qua reges
regnare non valent et sine qua reg
na non sunt nisi latrocinia. Que vti
cq talis esse debet vt omnia referat
in te deum cunctarum opificem re
rum. alias eñ sapientia dici ñ mere
tur. Ea propter Salon a te pecij
sapiẽtiã. dicẽs ad te Ego inq̃t sũ ꝑu
er puul' q ignorãs egressũ q introi
tũ meũ ꝗuus tuus ẽ in medio popu
li quẽ elegisti. dabis ergo ꝗuo tuo
cor docile vt possit iudicare popu
lũ tuũ et discernẽ inter bonũ q ma
lũ. et tu rñdisti dicẽs. Quia postula
sti ꝗbũ hoc et non petisti dies mul
tos nec diuicias. nec alias inimicoꝝ
tuorum. sed postulasti tibi sapientiã
ad discernendum iudicium. Ecce fe
ci tibi ꝗm sermones tuos et dedi ti
bi cor sapiens et intelligens in tan
tum vt nullus ante te similis tui fue
rit nec post te surrecturus sit vt ip
se dixerit gratias agẽdo Venerũt
mihi oia bona ꝑiter cũ illa. Sz nri

nunc tpis sapientiã abiecerẽt iudicã
tes populũ ꝑm ignorantiã ⁊ desidi
am capitis sui iudiciũ et iusticiã per
uertentes. Eñuero in quib⁹ sapien
cie lumen clarẽ de iure deberet cete
ris magis sũt ignari Loquor de oi
statu clericali simul et laicali. ꝑmax
ime tñ ꝯtra hos loquor ⁊ audaci e/
loquio qui curã gerũt aiaꝝ. e q̃bus
nõ sapientes insipientibus. sed insi/
pientes sapientibus preferunt. ⁊ id
efficiũt diuitie ⁊ amicoꝝ ꝓmotões
nã non curat scia. spernit sapientia
et ꝯcilia sapientũ si qui fuerint con
tẽnũtur. Et iã in omni policia nu/
mosi dolosi sapientib⁹ ꝑrogantur.
Multũ vilipendit cuius ꝯpensa nõ
ꝑt auro aut ꝑciosis lapidib⁹ ꝯpari
Sed cesset nũc prolixior locucõ ad
alia iam procedam

Dist. viii. De intellcũs

arrogantia et erroribꝰ ⁊ heresibus

Huius sapientie atq; scrip
ture sacre ignorantiã intel
lectus comitat arrogantia
vñ nouitates pullulãt nouitates o/
riũtur hereses scismata et errores
q̃ plurimi. qui me destruũt ⁊ ãnul
lãt. et te ꝯfusioni notorie subijciunt
vñ infamia sequit et rumores pessi
mi in exteras gentes euolãt quib⁹
siue veri siue falsi sint leuiter adhibe
tur fides. Juxta illud Virgilij in
eneidos. Fama malũ quo nõ aliud
velocius vllũ Mobilitate viget vi
resq; adquirit eundo Tam ficti ꝑ/
uiq; tenax q̃ nũcia veri Intãtũ eti
am fama increuit vt nõ modo xp̃.
ana religio sed et oĩs paganoꝝ at
q̃ Judeoꝝ secta de nr̃is errorum
ac heresũ vatib⁹ exultent. et de eo/
rũdem falsiloquis sententijs iocun
dẽtur cũ ꝑ oĩa et in oĩbus me tam
crudeliter scissaz atq; laceratã intu
eant. nõ tm̃ in vna mũdi ꝑte sed et
in oĩbus fere mũdi climatibus erro
res et hereses seminantur ⁊ in tãtũ
radificantur vt etiam euelli quacun
q; vi non possint cuz ex virga sit ar
bor facta. Nũc em̃ verificat dictuz
doctoris gentiũ ad Thimotheum
scribentis Erit inquit tpũs cuz sa
nam doctrinã nõ sustinebunt ꝫ ꝑm
desideria sua coaceruabũt sibi ma/
gistros pruriẽtes auribus et a ve/
ritate quidẽ auditũ auertent ad fa/
bulas aũt ꝯuertẽt Et ad ephesios
scribẽs reddidit nos cautos dicẽs
Non circũferamur oĩ vento doctri
ne et nequicia hoim in astucia ad
circũuentõez erroris: Sed ista pre
monitio parũ valet. nihilq; ꝓdest
cũ oĩs religio tota q̃q; xp̃ianitas.
vt obtutibus claret manifestũ. here
sibus et scismatibus sit referta Sz
forsan fides his grauit adhibet ꝟ
bis. trãseam⁹ igit videam⁹ si vt dix
erim ita sit lustrem⁹ secula, adeam⁹
ꝓuincias orbis et si mẽdacia ꝓtu/
lerim aduertamus. Sed ꝯsidero q̃
in mũdi ꝑte ꝑmo incipiam mgr̃os
erroꝝ elicẽ. an in almania. an in an
glia aut in bohemia In europa aut
africa aut ceteris mũdi huius ꝑti/
bus Sed ne imorer sit in almania
ꝑmõis initiũ Illud igit thurigie o/
pidũ Sãgerhusẽ adeam⁹ In q̃ Cõ
rad⁹ faber hẽsiarcha in se ꝑmo hẽsi
maculatus. dehinc alios viros viz

et muliēs ꝑfidia sua defedans ma
ledictū p' se semen dereliq̄t. varijs
mixtū et denigratū erroribꝰ ⁊ here
sibus. Hi mente ceca ꝑstrepunt vt
noui q̄d euomāt contra sanctam tu
am religionē. baptismatis sacri vn
dā expirasse. nouūq̄ incepisse sacra
mentū q̄ cetera legis tue sacr̄a oīa
sint reuocata. Nā ꝓ baptismi sacr̄o
sanguinis posuē sacr̄m nouella de/
cepti secta. et r̄liqua cassata q̄ ex la
tere tuo fluxē sacr̄a. impudice ꝓlo/
quunt̄. de cuius secte multiplicitate
scribē pl̄a horreo ne et ipse aer ma
culet̄ ex tam ꝑiculosa hereticoꝝ p̄
sumptione. Qui. s. Conradꝰ et sese
Heliam vocauit ⁊ Enoch. spūmq̄
hr̄e ꝓphetaꝝ. Cui ⁊ pr̄ tuus in diui
nis p̄mū dedit iudiciū vt viuos iu/
dicet ⁊ mortuos. cū tn̄ nos recta te
neamꝰ fide pr̄em tuū tibi om̄e iudi/
ciū tribuisse Sed ꝓdeundū ē ad
alias t̄ras. Percontemur si angliā
erroēs infamēt ꝯ hēses. ꝫ certe nisi
publica testis eēt fama possꝫ dene
gari a tātis virl. q̄s angelicos sc̄s
vocauit Gregl. heresis aut erroris
macl̄a aut aliq̄ nōbilis nota q̄ fidē
sacrosc̄am infringē videret̄. Noui/
mus Johem wykleyff virū diabo
lico deformatū instinctu hēsiarchā
et damnatū quē ijdem virū ꝓnunci
ant euangelicū. q̄ tot hereses ⁊ erro
res diffudit in mundū vt ⁊ tota an
glia et cetere ꝓuincie ꝑ illū sint infe
cte. Hic circa venerādū corꝑis tui
sacr̄m q̄nta sparserit sata ip̄e nosti.
religionē tuā fidemq̄ sc̄aꝫ tuā in q̄
salus tota ꝯsistit diffringē non ab
horrēs. ceterosq̄ tā squalido do/
gmate suo alliciēs plerosq̄ decepit
et ꝑ suos sequaces fallē nō desistit
Ab eodē tanq̄ venenato fonte ri/
uus exortus ē omni prorsus virus
et intoxico repletus q̄ Bohemie re
gnum lustrat vniuersum vnde duo
amarissimi ꝓcessere fluuij Johes vi
delicꝫ hus et Hieronymꝰ de p̄ga
qui suis erroribus ⁊ heresibus pes
simisq̄ machinamentis cedem ma
gnā in christiano populo effecerūt.
sanguinis etiam effusionē nimiaꝫ ꝓ
curarunt Studiū ve solenne prefa
tis erroribus ⁊ ambagibus destru
xerūt. quod q̄i mr̄ electa mltos pe/
perit filios tue religiōis amatores
Et vt plerorūq̄ asserit eloquiū ve/
racium Rex Wenzeslaus predictoꝝ
affirmat̄ sustētator ⁊ defensor quē
tu culmine tāto pretulisti vt mei eēt
protector in imperatorē electus vt
me defenderet suo sibi comisso gla
dio vt scismata pelleret. errores tol
leret atꝫ hereses discinderet manu
forti Quondā infelix Theoderic'
heresim defendit arrianaꝫ sanctuꝫ
papā Johem interficiens. et patri/
ciū vrbis Rome sanctuꝫ Boecium
vna cū alijs morte crudeli ꝑsequēs
pro sancta religione tua. Et Julia/
nus apostata eandem tuam ꝑsecu
tus est fidē multos pro nomine tuo
martyres efficiens

Explicit liber tertius
de consolatione ecclesie.